

Hariduseta õpetajaid ähvardab vallandamine

Töötajäämine ähvardab ka neid, kel mittepedagoogiline kõrgharidus

Rasmus Ruuda

rasmus@epl.ee

Kuni poolteisttuhat keskharidusega Eesti koolides õpetavat pedagoogi võivad sügise kõrghariduse puudumise tõttu oma tööst ilma jääda.

Haridusministeeriumi nõunik Kai Völli sõnul ei ähvarda kõrghariduseta pedagooge kohene vallandamine. "Kuid sellistel õpetajal ei ole töökoha suhtes kindlust, sest koolil on kohustus otsida tema asemele uut inimest," lausub ta.

Ühe võimalusena oma töökoha säilitamiseks võib kõrghariduseta õpetaja alustada vastava eriala õpinguid. Völli sõnul kannab haridust vajav pedagoog oma õppekulud ise, kui just kooli omanik seda teha ei soovi.

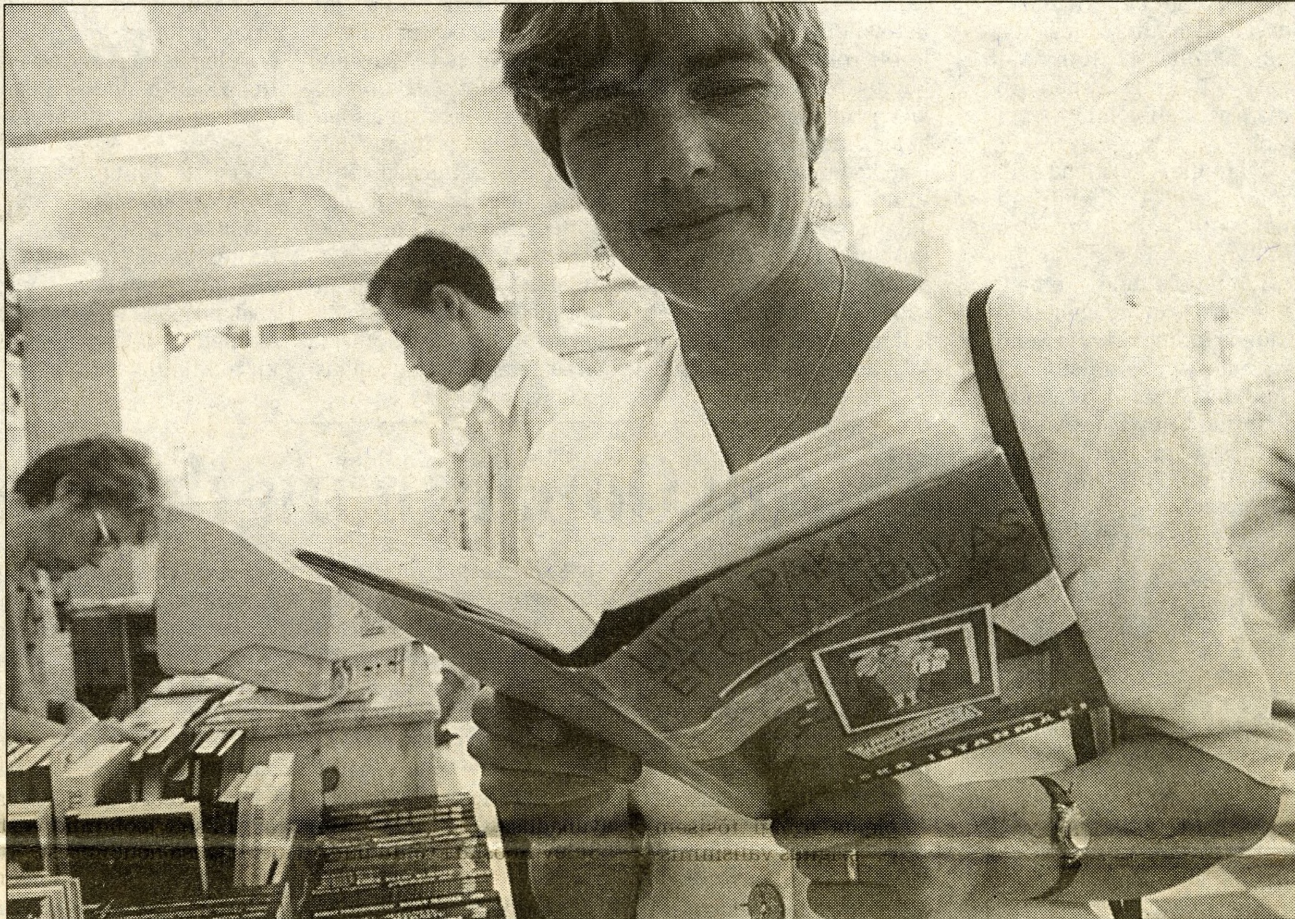
Kõige teravam on probleem ääremaadel, kuhu värsketel kõrgkoolilõpetajatel pole tahtmist minna. "Enim näpi inglise keele õpetajaid, sest bakalaauruse kraadiga filoloog leiab tasuvama töökoha ja ei ole huvitatud provintsis õpetamisest" ütles Völli.

Seaduse järgi ähvardab ka Kunda keskkooli inglise- ja soome keele õpetajat Katrin Reimust töölt vallandamine, kuna tal puudub pedagoogiline kõrgharidus.

"Mina oma töökohta praegu kaotada ei karda, sest olen tõestanud, et oskan õpetada," ütles Reimus. Kuid kooli juhtkonna vahetumise korral muutub temagi tulevik ebakindlaks.

Reimuse sõnul peavad temasugused oma õpetajaks sobivust pidevalt tõestama ja seepärast on ta kogu oma 10-aastase pedagoogi karjääri jooksul läbinud arvukalt täiendkoolitusprogramme ja kursuseid. "Peab kogu aeg teistele näitama, et ma pole kaamel," lausub ta.

Lisaks õpetajatööle tõlgib Reimus veel raamatuid ja on

Kunda keskkooli inglise keele õpetajat Katrin Reimust ähvardab samuti töötuks jäämine, sest temalgi puudub pedagoogiline kõrgharidus.

RAUNO VOLMAR

praeguseks juba ühe piibli ja gu teksti soome keelest eesti keelde tõlkinud. Kõige muu kõrvalt täiendab ta end Tallinna Pedagoogikaülikoolis soome filoloogia erialal.

Reimus ei usu, et seoses uue määrusega kõik ilma kõrghariduseta õpetajad lahti lastakse. "Nende seas, kel diplomit pole, on liialt palju tasemel pedagooge, et neid lihtsalt minema visata," märkis ta.

Ka Võrumaa Parksepa keskkooli kooli direktor Ilmar Kesselman ei usu, et uus määrus rakendub. "Iga direktor tahab, et tema koolist saaks võimalikult hea hariduse ja pedagoogide haridus ei pruugi sel juhul olla pri-

maarne," rääkis ta.

Ühe võimalusena märkis ta õpetajate suunamist avatud ülikooli. "Kes ikka hirmsat moodi tahab kõrgharidust omandada, leiab selleks kindlasti võimaluse," ütles Kesselman.

Pedagoogide kvalifikatsiooninõuded sätestab haridusministri määrus, mille kohaselt viidi seni kehtinud kvalifikatsiooninõuded vastavusse õpetaja ettevalmistuse esitatud nõuetega. Alklasside õpetajal peab olema vähemalt keskeriharidus ja aineõpetajal kõrgharidus. Määrus sisaldab ka erialase ja pedagoogilise ettevalmistuse nõuded.

Pedagoogide kvalifikat-

siooninõuete täitmise tähtaeg kutseõppeasutustes õppe- ja kasvatustööl töötavatel isikutel, kellel puudub kõrgharidus, on 1. september 2003. a. Kuid praegu on haridusasutuse juhil veel õigus pedagoogi kandidaadina tööle võtta erialase ettevalmistuseta isik, kellel on üldkeskharidus ja puudub pedagoogiline töö staa.

Senini on suuremat tähelepanu ümberõppevõimaluste laiendamiseks pööratud kvalifitseeritud õpetajate arvukuse suurendamiseks eesti- ja inglise keele õpetajate hulgas. Kvalifikatsioonita õpetajate osakaal viimaste aastate jooksul langenud vastavalt 13 ja 12 protsendini.

Üldhariduskoolides töötas 1998/99. õppeaastal 876 keskharidusega õpetajat, mis on 5 protsenti õpetajate üldarvust. Kõrghariduseta õpetajate osakaal on kõige suurem Võrumaa üldhariduskoolides (10%), aga ka Põlvamaa, Läänemaa ja Pärnumaa üldhariduskoolides (kõigis 9%).

Haridusministeeriumi statistikatalituse andmetel on üldhariduskoolides kvalifikatsioonita õpetajate osakaal kõige suurem tööõpetuses, arvutiõpetuses ja kunstiõpetuses, joonestamises, kehali- kes kasvatuses.

Eesti üldhariduskoolides õpetab lapsi üle 24 000 pedagoogi.